

Izveštaj o radu Saveza za fer konkurenciju za 2023. godinu i plan rada za 2024. godinu

O Savezu za fer konkurenciju

Savez za fer konkurenciju **formiran je maja 2014. godine** na inicijativu NALED-a i društveno odgovornih kompanija i najstariji je savez u NALED-u. Savez pruža podršku Vladi pri definisanju i sprovođenju konkretnih mera i politika za uspostavljanje fer konkurencije i suzbijanje sive ekonomije, kao i jačanju svesti javnosti o uzrocima i posledicama nelegalnog poslovanja i trgovine. Jedno od glavnih zaduženja Saveza je priprema Programa za suzbijanje sive ekonomije. Savez broji 67 članova – iz reda privrede, lokalnih samouprava, državnih i akademskih institucija.

Realizacija prioriteta u 2023. godini

Prioriteti su definisani prilikom izborne sednice Saveza u oktobru 2022. godine, a formalizovani internim Akcionim planom Saveza i osmišljeni da se implementiraju u periodu od oko 2 godine do sledećih izbora za predsedništvo.

1. Usvajanje i praćenje sprovođenja Programa Vlade Republike Srbije za suzbijanje sive ekonomije sa inkorporiranim merama Saveza za fer konkurenciju:

- Program za suzbijanje sive ekonomije 2023-2025 je usvojen od strane Vlade Republike Srbije 9. marta 2023. godine.
- NALED je tokom 2023. godine nastavio da koordiniše radom Stručne grupe za suzbijanje sive ekonomije organizujući njene sastanke kako bi se pratila implementacija Akcionog plana za suzbijanje sive ekonomije i podsticale institucije da implementiraju aktivnosti predviđene Akcionim planom.
- Sastavljeni su izveštaji za II, III i IV kvartal 2023. godine o implementaciji Akcionog plana. Na osnovu ovih izveštaja koje je pripremio NALED, kao koordinator Stručne grupe, od 100 aktivnosti u Akcionom planu, 33 aktivnosti je realizovana ili se kontinuirano realizuje, 12 aktivnosti se trenutno sprovodi, 15 aktivnosti je započeto, 28 aktivnosti još uvek nije započeto, 3 aktivnosti nisu realizovane, dok za 9 aktivnosti nema informacija. Procentualno 62% aktivnosti je realizovano ili se realizuje, 26% aktivnosti se sprovodi, 5% je započeto, dok 7% aktivnosti nije započeto ili nije realizovano. Preostale aktivnosti su planirane da se realizuju do kraja 2024. godine.

2. Omogućavanje bezgotovinskog plaćanja na svim šalterima javne uprave i ukidanje obaveze dostavljanja priznanice kao dokaza o plaćanju:

- Kroz POS program Nacionalne inicijative za bezgotovinska plaćanja „Bolji način“ obezbeđeno je 25.000 POS aparata za mala i mikro preduzeća, ali i do 1000 aparata od ukupnog broja je namenjeno javnim institucijama koje žele da uvedu bezgotovinska plaćanja.
- NALED je nastavio da zagovara izmene u ovoj oblasti kroz svoju Sivu knjigu kako bi podstaklo dalji razvoj bezgotovinskih plaćanja.

3. Izmena Zakona o radu i administrativno rasterećenje radnog angažovanja:

- U okviru Saveza za fer konkurenciju je formirana radna grupa koja ima za cilj da pripremi inicijalne predloge koje je potencijalno potrebno razmatrati kada je u pitanju radno pravo. Ova grupa je bila formirana od strane istaknutih eksperata iz oblasti radnog prava i predstavnika Saveza za fer konkurenciju. Ona je sredinom 2023. godine pripremila inicijalni dokument koji

NALED

Savez za fer konkurenciju
Fair Competition Alliance

je razmatran interno od strane članova Saveza. Nakon formiranja nove Vlade Republike Srbije dijalog u ovoj oblasti će se nastaviti.

4. Proširenje sistema inspektor na preostale republičke i na sve lokalne inspekcije i uvezivanje sa dostupnim elektronskim registrima nadležnih institucija:

- NALED je učestvovao u radnoj grupi MDULS-a za izmenu i dopunu Zakona o inspeksijskog nadzora predložena je obaveznost korišćenja inspektora za sve republičke inspekcije proširenje na pokrijanske i lokalne inspekcije kao i institucionalizacija Kontakt centra.
- Svi predlozi su usvojeni i inkorporirani u nacrt izmena i dopuna, koji je poslat na mišljenje organima. Usled izbora nacrt nije došao na dnevni red i nakon formiranja nove Vlade Republike Srbije pokrenuće se dijalog da li da se rade izmene i dopune zakona ili potpuno novi zakon.

5. Uvođenje progresivnog oporezivanja zarada i reforma sistema plaćanja doprinosa za zdravstvo:

- Savez je nastavio da zagovara smanjenje fiskalnog opterećenje zarada kao sistemsku reformu oporezivanja.

6. Proširenje zakona o angažovanju sezonskih radnika na druge delatnosti, kao i uređenje pravnog statusa drugih nestandardnih i fleksibilnih oblika rada:

- NALED je u 2023. godini pokrenuo aktivnosti sa Ministrom za rad zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, u toku tog procesa postignut je dogovor oko formiranja radne grupe.
- Predlozi za radnu grupu i rani nacrti su razmatrani, međutim usled izbora ovaj proces je privremeno zaustavljen i nakon formiranja nove Vlade Republike Srbije trebalo bi da se nastavi sa dijalogom na ovu temu.
- Nastavilo se zagovaranje za primenu zakonskih rešenja koja su deo Nacrta zakona o radnom angažovanju na sezonskim i drugim povremenim poslovima u određenim delatnostima (turizam, ugostiteljstvo, građevinarstvo i kućni i pomoćni poslovi).

7. Uspostavljanje javnog elektronskog registra neporeskih nameta i izrada jedinstvene metodologije za obračun taksi i naknada

- NALED je kroz Sivu knjigu nastavio da zagovara izmene koje bi doprinele da se na jednom mestu nalaze svi neporeski nameti, kako bi se povećala transparentnosti i predvidivost poslovanja, kao i izrada jedinstvene metodologije za obračun taksi i naknada jer trenutno postoje nejednaki iznosi koji otežavaju poslovanje u Srbiji. Nakon formiranja nove Vlade Republike Srbije, nastaviće se sa dijalogom na ovu temu.

8. Razvoj i sprovođenje hodograma za koordinaciju inspeksijskog nadzora za prioritetne delatnosti (duvan, kafa, brašno, bazna ulja, tekstil...)

- MDULS je u izveštajima o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje programa za suzbijanje sive ekonomije za treći i četvrti kvartal 2023. godine naveo da je tržišna inspekcija Ministarstva unutrašnje i spoljne trgovine vršila nadzore nad neregistrovanim i registrovanim subjektima u saradnji sa organima MUP-a.

Osim navedenog, pružena je podrška sprovođenju Programa transformacije Poreske uprave, te su prioriteti iz Programa transformacije Poreske uprave sada sastavni deo Programa za suzbijanje sive ekonomije (implementacija sistema elektronske razmene faktura, primena novog sistema fiskalizacije, unapređenje analitičkih kapaciteta Poreske uprave i dr.).

Prioriteti u 2024. godini

Savez u 2024. godini nastavlja sa radom na reformskim inicijativama izglasanim na strateškom planiranju. Planirane aktivnosti po oblastima su sledeće:

Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski razvoj (NALED), Makedonska 30/VII, 11000 Beograd, Srbija
T :+ 381 11 3373063, F: + 381 11 3373061, E: naled@naled.rs, www.naled.rs

NALED

Savez za fer konkurenciju
Fair Competition Alliance

- 1. Usvajanje i praćenje sprovođenja Programa Vlade RS za suzbijanje sive ekonomije sa inkorporiranim merama Saveza za fer konkurenciju:**
 - U narednom periodu NALED će kao koordinator Stručne grupe, nastaviti da prati izvršavanje Programa za suzbijanje sive ekonomije i prpratnog Akcionog plana.
 - Pružiće se podrška pri implementaciji Akcionog plana u cilju što većeg stepena realizacije ovog strateškog dokumenta.
 - Planirano je i da se pruži podrška u pripremanju i izradi nacрта Akcionog plana za 2025 godinu.
- 2. Omogućavanje bezgotovinskog plaćanja na svim šalterima javne uprave i ukidanje obaveze dostavljanja priznanice kao dokaza o plaćanju:**
 - Nastaviće se podrška kroz „Bolji način“ i omogućavanje do 1000 POS aparata za javne institucije ukoliko žele da uvedu bezgotovinska plaćanja.
 - NALED će kroz Sivu knjigu predstaviti čitav nov niza mera koje treba da podstaknu bezgotovinska plaćanja u javnom, ali i privatnom sektoru.
 - NALED će raditi na izradi studije o bezgotovinskim plaćanjima u javnoj upravi za potrebe Stručne grupe i Akcionog plana za suzbijanje sive ekonomije.
- 3. Izmena Zakona o radu i administrativno rasterećenje radnog angažovanja:**
 - Planirano je da se proširi dijalog o radnom zakonodavstvu i sa drugim zainteresovanim stranama u cilju postizanja opšteg društvenog konsenzusa.
- 4. Proširenje sistema eInspektor na preostale republičke i na sve lokalne inspekcije i uvezivanje sa dostupnim elektronskim registrima nadležnih institucija:**
 - Nastaviće se zagovaranje kroz NALED-ovu Sivu knjigu.
 - S obzirom da je formirana nova Vlada Republike Srbije, pokrenuće se dijalog oko rada radne grupe za izmenu ZOIN-a ili donošenje novog ZOIN-a, te zagovarati unos ranije utvrđenih predloga.
- 5. Uvođenje progresivnog oporezivanja zarada i reforma sistema plaćanja doprinosa za zdravstvo:**
 - NALED će razmatrati kroz koje kanale je moguće utvrditi bolju razmenu informacija i znanja o poreskim pitanjima u cilju utvrđivanja preporuka koje bi bile od opšteg interesa.
- 6. Proširenje zakona o angažovanju sezonskih radnika na druge delatnosti, kao i uređenje pravnog statusa drugih nestandardnih i fleksibilnih oblika rada:**
 - Pošto je formirana nova Vlada Republike Srbije, pokrenuće se dijalog oko rada radne grupe za izmenu Zakona o radnom angažovanju zbog povećanog obima posla u određenim delatnostima, te zagovarati unos ranije utvrđenih predloga.
 - NALED će nastaviti da zagovara reforme u ovoj oblasti kroz Sivu knjigu.
- 7. Uspostavljanje javnog elektronskog registra neporeskih nameta i izrada jedinstvene metodologije za obračun taksi i naknada**
 - Savez će u cilju realizacije ovog cilja kao prioriteta se zalagati kao i do sada da se uspostavi javni, elektronski registar neporeskih dažbina u koji će se upisivati neporeske dažbine svih nivoa vlasti, uz poštovanje osnovnog principa da nijedna neporeska dažbina, iako propisana zakonom ili podzakonskim aktom, ne može biti naplaćena privredi ili građanima ukoliko nije uneta u registar.
 - Cilj je uređenje i unapređenje postojeće metodologiju za utvrđivanje visine taksi u cilju njihovog ujednačavanja, posebno između jedinica lokalne samouprave.
- 8. Razvoj i sprovođenje hodograma za koordinaciju inspekcijskog nadzora za prioritetne delatnosti (duvan, kafa, brašno, bazna ulja, tekstil...)**
 - Pošto je formirana nova Vlada Republike Srbije NALED će pokrenuti komunikaciju sa novim Ministrom kako bi se razvile aktivnosti u ovoj oblasti.

Članstvo Saveza za fer konkurenciju

Savez je i u toku 2023. godine nastavio da raste, a broj njegovih članova je do kraja godine dostigao čak 63 – povećanje od čak 13 novih članova u odnosu na prošlu godinu.

Članovi Saveza za fer konkurenciju			
Akreditaciono telo Srbije	Stari član	Metro Cash&Carry doo	Stari član
Amicus SRB a Swixx BioPharma	Stari član	MK Group doo	Stari član
Apatinska pivara	Stari član	MNG Plastik Gogić DOO	Novi član
ASAP	Novi član	MOL	Novi član
Banca Intesa	Stari član	Moravacem	Stari član
Beko	Stari član	Nanoinspekt	Novi član
British American Tobacco SEE d.o.o.	Stari član	Naučno tehnološki park d.o.o. Niš	Stari član
Carnex industrija mesa	Stari član	Nelt Co d.o.o	Stari član
Cetin d.o.o.	Stari član	NIS	Novi član
Coca Cola Hellenic	Stari član	NLB Komercijalna	Novi član
CWPR Services doo Beograd-Vračar	Stari član	Opština Batočina	Stari član
Domaća trgovina d.o.o	Stari član	Opština Kula	Stari član
Dr Oetker	Stari član	OTP Banka Srbija AD Beograd	Stari član
Edukons Univerzitet	Novi član	Philip Morris Services d.o.o.	Stari član
Ekonomski fakultet u Subotici	Novi član	Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu	Stari član
Ekonomski fakultet Univerziteta u Nišu	Stari član	Samer & Co. Shipping doo Novi Sad	Novi član
Erste banka ad Novi Sad	Stari član	Servier	Novi član
Eso Tron	Stari član	Schneider Electric d.o.o. za elektroenergetski inženjering Novi Sad (DMS NS)	Stari član
Eurobanka Direktna	Stari član	Štampa sistem d.o.o.	Stari član
Fakultet za medije i komunikaciju	Novi član	Steel Impex doo	Stari član
FEFA Fakultet	Stari član	Strauss Adriatic doo	Stari član
Gomex doo	Stari član	Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin"	Novi član
Grad Novi Sad	Stari član	Tigar Tyres	Stari član
Imperial Tobacco	Stari član	Unicredit banka	Stari član
JT International a.d. Senta	Stari član	Univerzitet Singidunum	Stari član
Klaster nekretnine	Stari član	Univerzitet u Beogradu	Stari član
Koncern Bambi A.D. Požarevac - Beograd	Stari član	Univerzitet u Kragujevcu	Stari član
KPMG d.o.o. Društvo za konsalting i reviziju	Stari član	VISA	Stari član
Lidl Srbija k.d.	Stari član	Yandex Serbia IT Center	Novi član
Mašinski fakultet Univerziteta u Beogradu	Stari član	Yettel	Stari član
Mastercard	Stari član	Zlatiborac	Stari član
Mercator-S d.o.o.	Stari član		

NALED

Savez za fer konkurenciju
Fair Competition Alliance

Predsedništvo Saveza izabrano je septembra 2022. godine i čine ga:

- **Zoran Daljević, predsednik** i direktor predstavništva Atlantic grupe za Srbiju,
- **Ivan Miletić, potpredsednik** i direktor korporativnih poslova za JIE i međunarodnih poslova za Istočnu Evropu u Philip Morris International-u,
- **Jelena Ristić, potpredsednica** i direktorka za tržišta Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine u Mastercard-u,
- **Biljana Bujić, potpredsednik** i partner u Odeljenju za poreske i pravne poslove u KPMG-u,
- **Jovan Krivokapić, potpredsednik** i menadžer korporativnih poslova u JTI za Srbiju.

Za sve dalje informacije možete kontaktirati:

- Jelenu Mičić, šeficu Jedinice za konkurentnost, j.micic@naled.rs
- Aleksandra Simića, koordinatora za regulatornu reformu, a.simic@naled.rs
- Nikolu Komšića, koordinatora za regulatornu reformu, n.komsic@naled.rs